

ПАРТИНА АЖАБАЙДАА

Партийн Железнодорожно-райкомой тоосоотой-хуналтын XIV конференци дээр КПСС-эй райкомой нэгдэхийг секретарь А. Н. Колдуновой эхлүүлж шагнаад байгаа, урданхай янзаараа, мэдээсэлэй шонхитэйгээр хэгдээ гээд тобшолон хэмээр хэн, Саашанхи худалдмари найжруулхаа талаар гүнзгий тобшолон, комплексно аргаар ямар нэгэн асуудал шийдэхэд туйлаар зорингүй наамжаа, дурдхалууд үгүй байба.

Гэбшье олон баримтануудтай дэлгэрэнгүй эхлэхэд сооноо партиной-политическэ гэгдэж эхлээ. Райкомой партиной на организацоний эхлэхэдэй талаар бэхжүүлгэдэ онко анхарал хандуулагдаа. «Бурят-Удэстрострой» трестэдэ партиная комитетүүд байгуулагдаа. Тоосоотой үе соо 370 хүн партида абтаа, мүнөө 9700 коммунист, КПСС-эй гэгдүүндэ кандидат партиной партиная организацоний бүридхэлдэ тоологдоно. Худалдмарины шэнэ онон аргунууд хэрэгжлэгдээ. Жээжлэгдээ, нийтин наамжаа худалдхын тула ажалшаа коллективүүдэ социологическэ шинжилгэлүүд, анкетировани хэгдээ. Райкомой үдэрүүдэд 6 предпринимат үнэгэрэгдээ.

Цехотэ партиная 205 организацон, 406 партиная бүлэг хэгдээ. Эдэний тоодо эрхмүүдэ нэрлэгдэ, прибор бүтээлгэн хэгдэлгээ Н. И. Шарверей, Улаан-Удэйн ТЭЦ-дээ Н. И. Гладунчик хэгдэлгээ, ажилд партиная бүлэгүүд, ажилдээ А. М. Аюшевсэй, ЗММК-аа С. И. Хамгушевсэй үдаридагдэ цехотэ партиной организацоний болоно. Партиной райком эдэнийг дүй дүршл соголсоо, семинаруудыг үнэгэрээ.

Райкомой бюро дээрээ 35 гол асуудал харагдажа үзэгдэ. Партиной-эдийнхэй хүдэлмэрид илсгэлаа олонини зориулагдаа. Улаан-Удэ станицын түмэр замтай усаалы, «Улаан-Удэстрострой» трестын партиной бүлэгүүд, ТЭЦ-эй, ЛБВ-эй барилгын управлениүүд, бусадшье партинойнууд тоосон шагнагдажа, партиная организацонийд хүдэлмэрид ёһотой сэгнэлтэ үгдэлэ байна. Зүблөнүүдэ үнэгэрэгдээ, гууришуулын, саарлаа даиса, партиная организацонийдаа оролдоо мэдээсэлүүдэ үсөөрүүлхын тула хэмжээнүүд абтана.

Нахяна арадай гэгээрэлэй талаар райкомой совет эхлэхэгдээ. ЛБВ-эй директорий орлогшо, коммунист А. Г. Лубсанов тус советтэ хүтэлбэрлэгшөөр хунагдаа. Ажалшаа коллективүүд, нитэ зоной анхарал хуруулуудтай, техникска мэргэжлэй училищинуудта хандуулаа зорилго советэй урда тавигдаа.

Социальна асуудалууд дээр байраар хангалта, элүүрине хамгаалга, худалдаа наймаа, хүн зондо туйлаамжа үзүүлгэ — эхлэхэлэй эхэ, хубине эзэлээ.

Ямар зорилгоондоо анхаралхаа алдагдаба? Эгээл энэнь тухай тогтохо гэжэ шийдээ нэмдэ.

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ МЭДЭЭ ХЭРЭГТЭЙ

Железнодорожно район рес-публикын промышленнаа эгээл томо район, городто үйлдэ-бүрилгэгдэг промышленнаа продукция гурбанай хоёр ху-бин энэ бүтээгдэнэ. Байгшаа оной явварин 1-нээ рай-оний промышленна 11 пред-приятия түмэр замтай отдел-сини подраствелгэлгээ гээд спорт, халдэж холбоон, барил-гын эхмхүүдэй 85 проценттэ өөһэдөө өөһэдөө мүнүнэ зөөрөөр хангажа гууриаар хү-дэлээ. Эрээ жэлнээ районий бүхү промышленность шэнэ гуурида орохо.

Ажалшэ шэнээр эрхилгэлгын ашаг үр ямар гэгдээ? Нэн түрүүн мүнөөнэй гол дүн — хэлсээтэ уялангуудай ёһоор продукция элгээтэ тусба хэр зэргээр бэлдүүлгэлгээ гээд анхарал. Эхлэхэдэй энэниче юрэл дурдаад гараа. Үнэн дээрээ, энэ талаар хойнотонон ушархаа (арбан харын дүн-гөөр 99,5 процент) тус район городой районуудай социалис мурсыондэ хүүлшын хуури эзлээ буу.

Тарбагатайн захбарилгын-техническэ предпринимат ажалдай ветеранууд [Зүрэг дээрээ эхлэе] Н. Г. Трапкин, Н. Г. Родионов хоёрёе харанат. Тус предпринимат дилэжнэ цехай наамжана Николай Григорьевич Родионов 40 жилийн туршдаа эхлэ худалд. Даадаг коллективтэ 21 хүн тоологдодог. Цехай худалдмэришдэ со-

Районно конференциүүд ЮРЫН ТООСООНЫ ШЭНЖЭТЭЙГЭЭР

Энэний урдахы тоосоотой-хуналтын конференци үедэ мүн лэ гэгдэжэ ябаа. 1986 ондо КПСС-эй обкомой бюро-гой тухай тогтоол абтажа, хэлсээтэ уялангууды дүүргэдэггүй 4 предпринимат парти-на нүлөө шагналдаа тухай заагдаа хэн, Онсолбол, ЛБВ, «Бурятфермиш» нэгдэл, «Теплоприбор», авиационно заводууд хэн. Мүнөө ЛБВ «Бурятфермиш» хоёрёе хам-магыс хойшоно татана. Эконо-мическэ шэнэ онон аргунууд эндэ удаанаар, унжгайгаар нэбтэрүүлгдэнэ.

ЛБВ-эй партикомой секретарь А. Я. Пийдин үгэ хэгдээ-дээ, 4 мянган хүнэй хабарал-гайгай социалис ажалшэ эрх-лэгын хуруулыг хүдэлгээ гэжэ тэмдэглээ. Тээд хэгдээ-нүүдэ ажалшын тоосоо нэб-тэрүүлгэдэ хэр аша туһа хэр-гөөб — энэнь тухай хэгдээ-гүй, ЛБВ-эй бригадирнуудай советэй түрүүлгээ И. И. Ша-мановтай, локомотив-хабса-ралгын цехай түрүү бригадир Ф. П. Бахировтай цехтэнь уул-захдаа, хоёрлалдмэнь нэмдэ-наб, бригадирнууд жэл соо оройдоол нэгэ дахин хурал-салда сугларна, харин ойлог-гүй, мэдээгүй юумэний олон гэжэ гомдоллоо мэдүүлээ хэн. Алмалта яагаад туйлахаб, про-дукцины оорын үнэ энэ, ашаг олоо абаха гэжэ мэтын ойло-тоо олон ха юм. Заводой эконоини талаар наамжана орлогшо В. Т. Гаванок үнэгэр, мэдээсэл хайнтай хүтэл-бэрлэгш гэжэ мэдээлэ. Тээд партиная эхн организацонийд дай дэмжлэггүйгээр худал-дмэриэ эхлэхэдээ бархэтэйл. Эконоинистнуудай, мэргэжлэг-дэй ажалшын тоосоо гүнзгээр шудалхын, удаан ажалшаа коллективүүдэ элсүүлхын тула райком тухай шэгэлэ үгөө гүй. Партиная организа-цинуудай секретарьар эконо-мическэ хуулангууд тухай мэдээсэл байха ёһотой. Са-гай эрилтэ тимжэ ха юм.

Зөбхөрлалы үедэ конфе-ренци делегатуудай наамжа шагнабэбдэ.

Прибор бүтээлгын нэгдэлэй захбарилгаша П. Л. Журба: «Экономическэ эрдэм мэдээс-дэлгэрүүлгэ тухай эхлэхэл соо хэдэн үгөөр хэгдээбэ. Энэ асуудалда анхарал тула гээд наамжана. Иймэ эхэ промыш-ленностьтэ райкомд», «Бурят-Удэстрострой» нэгдэлэй проектно-техническэ бю-рогой ахмад инженер Г. Д. Шурин: «КПСС-эй Улаан-Удэйн горкомд партиная органи-зацонийд секретариатай хабадалгатай эконоини асуудалда нэгэ хуудэ хэсэл болоо хэн. Харин райкомой үсэхэлээр үнэгэрэн жэлдэ нэ-гэл хэсэлэй үнэгэрэгдөө гэжэ наамжана».

«Гүрэнэй предпринимат тухай Хуулын хүснэгдэ ороод бай-хада, мүнөө үсын эконоиниче-скэ мэдээсэлгүйгээр унагуй үлэ-хэн загалан мэдээдэ — гэжэн ажгалаа ушар байдалда илан-гаша дүтэршэ ха.

Үгэ хэгдээд сооһоо Улаан-Удэ станицын усаалы парти-комой секретарь В. А. Гранат, авиационно заводой директор Ю. Н. Крацовсэй, ЛБВ-эй бюро-гой заводой худалдмэришэн В. М. Толстикын гэгдээд ажа-хын тоосоо нэбтэрүүлгэ, тү-рүү дүй дүршл дэлгэрүүлгэ хэрэгтэ райком сэхэ хабартай байха, нүлөө үзүүлгэ ёһотой гэжэ тобшолоо.

Район соо 1000 шахуу ло-тор тоологдоно. Тэдэний тоод-до прибор бүтээлгын нэгдэл-дэ конструкторска бюрогай наамжана А. И. Балдаков, ЗММК-гай ахмад эконоинист Г. Г. Ким, бусадшье оролсо-но. Иймэ хүнүүдэ эконоиниче-скэ эрдэм мэдээс дэлгэрүүл-гээд хабадалгатай хэрэгтэй буу. ВСМ-эй отделсини «Бурятфермиш» нэгдэлдэ олонхи мэргэжлэгдэ хүтэлбэ-рилгын эконоиническэ онон ар-гунуудай холбоотой асуудал-нуудта харюу үгэжэ шагдаха-гүй ха гэжэн шүүмжэлэл эхлэ-хэл соо дуудлаба. Тээд имэ-

ушар байдал эаахын тулада ямар хэмжээндэй абаха тухай огто дурдагдабагүй.

ХҮТЭЛБЭРИЛГЭШЭДЭЙ ҮҮРГЭ СЭГНЭХЭ

Райкомой зүгөө ажалшын хүтэлбэрлэгшэдэй абуула-даг худалдмэри сөөхдөө на-рижуулан найжруулагдаха ёһотой. «Бурятфермиш» нэг-дэлд жэлэй хинлээ 540 мян-ган түхрэгтэй продукция хэл-сэний ёһоор элгээтэ шада-багүй. Гэбшье хойнотоло-гоо гарахал эрэгтэй. Шэнэ бэрхэ хүтэлбэрлэгшэд гене-рална директор Ю. Н. Цыби-нов, партикомой секретарь В. Г. Гагринов хунагдаба. Эдэ хү-нүүдтэй найдалтай холбоотой, — гэжэ А. Н. Колдунов тэм-дэглээ.

Зүбшөөмөөр үгэнүүд. Тээд энэний урда нэгдэлдэй дирек-тор байхан нүхэр Михайловсэ тус тухааһаан сүүлсэлхын ту-ла хэмжээ сэг соогоо абтаа-гүй хэн. Нилээн удаан үйлдэ-лээр уруун татаһаанай хү-длээр, гүрэнэй документаци хэ-дэгайруулжа бэшлэгнэйн ба-ригтын эхлэхэдэ, ажалшаан гаргажа, партиная донголоод соносхохо гэжэн шийдэхэгд-үүнүд абтан ха юм.

Ушөө нэгэ али тодо мэдээ. «Улаан-Удэстрострой» трестэд хэдэн шатын хуналтанууд үн-гэрээ. Тухалдаа таарана гү, үгэ гү — энэниче хараада абангүйгээр бригадиршаа эхлэ-лээд булга — тресттэ хүтэлбэ-рилгэш хүртээрээ хунагдаа. Ба, Эгээл холорлолгын хэгдэ-дэ, бэлгитэй бэрхэ хүтэлбэ-рилгэш Н. И. Биковай оронд-о ондоо хүн хунагдажа буу.

«Нихор Бикова тресттэ «хүн дээрнэ» бэрхэ, худалдмэри-шэдтэ гэрэй үгөө. Тээд ажалшаа коллективүүд, нийтин эхмхүүндэ юундэ тэрэниче дэм-жээгүйб? Хоолойгоо шагна-дажа, зандаржа хүнүүдэ хэгд-элгээ ханаатай байгаа буу. Эгээл имэ ушар хүүгэдэй «Малышко» сөөдө даагша В. А. Чебукининтай болоо.

КПСС-эй райком эдэ хүтэлбэ-рилгэшэдэ алуулхаа нэрлэг-лээ, хүнүүдтэ хэрэгтэй аба-тань шагна эрилтэ табиха ёһо-той байгаа. Трестэд болоһон хуналтада ажалшаа коллек-тивүүдэй түрөөлгүшэд бэлдэхэг-дэйгөөр эрээ, бэрхэ хүтэлбэ-рилгэшэд алахагуйнын тулада хүнүүдэй дунда худалдмэри абуулагдаагүй, үнэгэрлөөр ба-римтанууд дурдагдабагүй.

Хүтэлбэрлэх кадрнууды шэлэн абаахын, томилохын бэр-хэтэй болоһон гэжэн наамжа-жа дуудлаба. Жээжлэгдээ, ВЛКСМ-эй райкомой нэгдэлдэй секретариатай хунагдажа, «Бу-рят-Удэстрострой» нэгдэлэй на-чалнигай орлогшо, 834-дэ-хи СМП-эй наамжаныг то-милхоод хэрэгтэй хүниче оло-хын хүшэр байгаа. Энэ ха-даа ажалшын хүтэлбэрлэгшэдэй өөһэдэйн үсөөн үлгээ-дэ, тэдэний тула, хүсэтэй та-лангуудын наймаа мэдээдэг-гүй, хүн зоной наамжанууд-та ёһотой анхардаггүй бай-һанай хойшоһон мүн.

ӨӨРЫН ХАРААТАЙ БАЙХА

Конференцид хабаадагшад оршон тойрон болоно бай-һан юумэдэй сэр өөрын ха-раатай, өөрын сэгнэлтэтэй гэгэ-шээ гээд шүүмжлэхэй ёһоор бодожэ үзэмөөр бэлэй. «Бе-лоруссин түмэр замшадэй гу-рум нэбтэрүүлгэнэй ашаар 2,5 мянган хүн сүүлсэлгээдэ, ондоо худалдмэришэдэ эл-гээдээ», гэжэн үгэнүүдэй со-ностхохо, шэнэдээ хажар шонги байба. Энэ гурум оро-ной олон республикануудта төвармажал, хойдолто хой-шолонгуудтай байжа мөгдө гэжэ мэдээдэ байгаа, урда-найхидаа адал, тоосогоо хү-решаан хэбээрээ элгээхэй хайшаа юм! Али райкомой нэг-дэлдэй секретарь тухай нэр-гэлхэн бэрхэ гээд, анираа хатаад тархараа гүй?

Зарим хүнүүд үйлдбэрлэн зүблөөндэ эрэн мэтэ ута унжгай тоосоо хэжэ байһан-ууд үгэ хэгдээ. Республикын Госагропромой түрүүлгын орлогшо В. М. Пуховской, эр-

дай депутатуудай Железно-дорожно районий Советэй гүйсэдкомой түрүүлгшэ А. П. Спиридонов гэгдээ ажалшын асуудалуудта тогтоод лэ суг-ларгашад хонирхол бууруул-ба.

«Теплоприбор» заводой хү-дэлмэришэн В. М. Тютрин, пассажирска автотранспортна 1-дхи предприниматин жооло-шон В. И. Карпов, хүүргэнүү-дэй түмэр хэрэгсэлүүдэй за-водой секретарь В. А. Самой-лов гэгдээ ажалшаа коллек-тивүүдэ хүрээтэ, хүн зонтой хо-ёрлэдэжэ байхынь райкомой харюусалгата худалдмэрилгэ-шэдэ урлалба. Ветерануудай ни-тын ажалбайдалда хабаадалса-ха тухай райкомой ветерану-удтэ советэй түрүүлгшэ А. Г. Коширихин, барилгын матери-алуудыг үйлдбэрлэгшэд рай-комой зүгөө анхарал хан-дуулаха тухай «Улаан-Удэстр-острой» тресттэ эрхлэгшэ А. И. Кишескийсэй үгдээд тогтоһон байна. Райкомой про-курор П. П. Тютрин, ТЭЦ-эй цехэй наамжана С. С. Дмитри-ев, прибор бүтээлгын эхлэхэдэ дэлэй профкомой түрүүлгшэ С. В. Клобукова, түмэр замэй отделсини болонцины ахмад врач Р. Б. Цыденов, локомо-тивнаа деполгоо наамжанаа ажаллагдажа гарһан С. И. Ви-люровский эхлэхэдэ үзбэшн хэгдээгдээ хабарлаа. Зэс са-тагиданхай микрофондоор бай-гаали хамгаалгын нийтин ин-спектор П. М. Башков үгэ хэг-дээ.

«Бүхы найн юумээ — үх-бүүдэтэ» гэжэн урламнай ажа-хын тоосонхой эрхэ байдал-да, алмалта, арьбалалтын үе-дэ хушарханы гэгдээ гүй — гэ-жэ Улаан-Удэйн 41-дхи дунда хуруулуын багша Л. П. Журав-лева конференцид хабаада-шадта хандаба. — Бодоод үзгт. Бурядад багшанар институт-дэй тоолон тодорхойлолын ма-шинануудыг хурагшадтаа ха-руулаха ханаатай ошохо гэгэ-мнэй, туйлоһонини аяар... 205 хүхэртэй хуураа, хурагша бү-хэн дунда эрэгтэй хууриг аб-таада эрхэ багтай болоо. «Светотер» гэжэн эхкурси 36 түхэртэй сэнитэй. Хууруудай мэдээ үргэдэхэ хэрэгтэй юрын лэ хэмжээн ха юм. Хэрбээ н-мэ үндэр сэн тогтомоо, хуура-салаа үнэгэрэгдэ болохо хээ, дон хэтэрһэн ябадаа ха гэжэ сэгнээхэй байна. Хууруудыг хүмүүжүүлгэ дээрэ алмаагүй наамжана, болохотой хэн.

Улаан-Удэ станицын усаалы партикомой секретарь В. А. Гранат түмэр замдахы аюул-гүй байдал хангаха тушаа то-гоходоо, КПСС-эй горкомой, райкомой түрөөлгүшэд түмэр замтай отделсиндэ үсөөн эрэд-дэг, ажалшаа коллективүүдтэй ушар байдалтай дүтэ танил бэ-шэ гэжэ шүүмжлээ.

Улаан-Удэ авиационно за-водой директор Ю. Н. Кра-цовсэй илангаша хурсаар, сэхэ рууны, шэнэ хараа бодомж-тойгоор хэлээ: «Бидэндээ — коммунистуудта хүнүүд эти-гээ гү, этигэлэнь харюула-харюу хуу хэгдээбид! Иймэ асу-удалда харюусаха аад, конфе-ренцимнэй эхлэхэдэй-партий-на худалдмэри тухай юрын тоо-соон мэтэ болоо. Хүнүүдэй ажалбайдал найжруулхаа, энэ зорилгоор эконоиническэ ху-руушад ёһотойбид. Гэжэ зүрээ ажалшын тоосондой би боло-һон дүй дүршл соголсоо, бу-сад хуруулуудтай хожшжэ үзгээ шухала. Эконоини ху-дэлгээд партиная нүлөө ша-нагдаха шухала».

Профсоюзондэй областной советэй түрүүлгшэ, КПСС-эй обкомой бюрогай гэгдүүн Н. А. Розанов конференциын худал-дмэрид хабаадаа.

Шэнээр хунагдаһан райком-ой эхмхлэхэлэй пленум боло-жо, КПСС-эй райкомой нэгдэ-хн секретарь А. Н. Колду-нов, секретариатсэр Н. И. Васильев, К. Е. Бугдешкина ху-нагдаба.

Г. ДАШЕЕВА, манай корр.

Газараа эзэн ёһоор ашагла-жа, таримал ургамалуудай ур-гасыг эрдэ дээшлүүлгэ тухай хэлсээд эхлэхэдэй горитой са-г үнэгэрээ дээ. Тээд энэ үе соо юундшээр эрдэ худалд-ла болодоггүй хэн. Тарихаар газарай хууришдэ буланан үр-нээшье олон жэлдэ бусаажа абадаггүй байгаада. Эдэ бү-хы ургашуудтай гол тү-лээ ган газуудай ушаруулан бэрхшээл дээрэ тохдоо гара-салдаханай али олон бэлэй. Тини бид таримал ургамал-нуудай ургасыг дээшлүүлхын тула ажалшэ эхмхлэхэй шэнэ

Мүнөө абаад харахада, бри-гадаа подрадай гурум үе са-гаймнай эрилтэдэ тааралдахаа болжио байна. Тусхайлаб, ажалшэ эхмхлэхэй үшөө нэ-гэ гурум — арандэ подра-даа бол нэбтэрүүлгэ гэгээ мүн-өө сагай эрилтэ болоод бай-на. Нэн түрүүлэн даалгалаа газараа наймаа харуулажа, элдүүлгээ, тогтууртай байн ургаса абахын тула арандэ подрадай бригадануудта удаан болзороор үгэхэ хэрэгтэй. Арандэ подрадай бригада-нуудта газарынь удаан бол-зороор даалгажа үгэхэдэманай

Түрүүлгшэ жэлдэ ажалла-һан бригадын гэгдүү шэнэ гу-римай аша тухы наймаар ойл-годоо абаа. Тодорхойлол, ме-ханизаторнууд нара бүхэндэ урид абаһан мүнэгнөө гадуур эсээд дүнгөөр нэмэлтэ түмбэ-ри абаха байһанаа этигээгүй

гүм нэбтэрүүлгэ тухай бо-домжолдогшөгүй хэмдэ. Тээд бригадын-таран ажалшынэй бригадын гэгдүү ажалла под-радай гуриаар эхмхлэхэлгээ хо-шхо ороһото ургамалууд-дэй ургасыг эрдэ дээшлүүлгээ. Тодорхойлол, 1979 онһоо хой-шо ажалшынэй эгсэ наймаа эхлээ туршдаа гэгдээтэй. 6-9 центнер таргэ гэгэ гү, али рай-он соого эгээл багээр ургаса хуураадаг хэн. Бүхэдөө суглуу-мэй амбарлалын 7-9 мянган центнер ороһонхой үрлээ хү-рэгдөө арай хүрээдэ байгаа. Тимжээ малай тээхэлдэ ажа-шье таран хүртээдэггүй гэгэ гү, али адууна малайннай ашаг шэмэ ахир бага байһан юм.

Эзэгүй мэтэ эрхигдэн адал-һан таралганайнэй поли бур-гатай нотоһонд дарагдажа, сөө-обордосы барилтаадаагүй бэлэй. Тимжээ сээр паар га-жэ хажалдһан газарнай ор-хидошонхой байдаг хэн. Эндэ ажалшын механизаторнууд хэ-дэ наймаа хэжээдэ гэгдээ түл-бэрээ абадаг байхадаа, тари-гдһан полиһоо ургасын абаха тухай бодомжолдоггүй хэн. Тобшолбол, хүн бүхэн хэлэн ажаллаара түлбэрээ абада, ур-дгай тухайда наамжана табидаггүй байгаа. Эсээд эхлээ газар та-жэлаа эзлээтэ болоно, эндэ ажал-лаһан хуурууды абаһан урга-сын эрэгтэй урмашуулаа, ту-шаадаһан продукция хэмжээ-гээр гэгэ гү, али хэлэн ажа-лын эсээд дүнгөөр санин түлбэриниэ үгэхэдэ, газар та-ралаһанайнэй продукция эхээр абажа бэлдэхэгдээ байлаа

Мурсыонэй түрүү ээргэдэ

ТҮРҮҮҮЛЭН ЗАНДАА

Мария Очирова арбан долоо наймаа байхадаа гэгээ үдэс түрүү наалиһан абаһан Рэгээ-ма Мухановсэа эхлээ дахжа, түрүүлшээс фермын «богоһон» ажалшын наамтартай. Тэрэ са-һаа хойшо Мария Цыбиновсэа мөл ажалтай хуи заагаа хо-лоһон хүн юм. Үбэлэй янгинаа ма хүйтэндэ, зунай аама ха-луунда, найдаршье болог, ямар нэгэн баяртай ушаршье дайралдаг, фермэ дээрээ эрээ ошоод лэ худалдэ, хэжэ ажа-дан ажаллаа жээжээдгүй бүтээ-хээр эхлээр байһан, мүнөөшье байһаар.

Тон түрүүн фермэ эрээдээ, «Маша туулаһанар худалдэжэ за-халаа хэн, хүнүүдэй хоёр жэл-дэй туршдаа дагуулагдажа, сэхэ-дэй хүнүүдэ тухайлаагүй гүр-тэлэ ажаллаба. Тимжээ наали-һан болоһон наамтартай. Аша-гушаад гаран жэлэй хуугасаа соо ажаллаа түгсөөр худал-дһиндөө, үндэр дүнгүүдэ туй-лоһондэ түрүү наалиһан Улаан-ханаан сохотой Хүндэллэй дэбтэр соо нэрээ бэшүүлгэ эрхээд хүртэһэн.

Би энэ эхлэхэнь найн мэдэ-хэб, Тэрэ ажалбайдал хүнүн заа-хад хуураагүй. Эхэ эхэ хидэ энтэй гүй адуулаагүй ба-саган байһан дээрээд нүхэлд-тээс сүг хамта ху наалиһан фер-мэдэ малшаар худалдһээ эр-дэ хэн байна. Мария эхлээдэ хүн-гэн бэшэ ажалшэ багшар наамжана найн мэдэжэ байгаа. Тээд залуу басаган нэгшье түдгээсэй байнгүйгөөр, наали-һан болохо хүсэлтэй бай-һанаа мэдүүлэ хэн.

Тэрэний ажаллаада Улаанха-най ху наалиһан фермын үрэ дүнгүүдэйн хүлээлгэ үдэс найн тээшээ худилжа байна. Нэгдөн-дэ жэлэй дүнгөөр фермын коллективтэ үсөөрүлгэ соого-гдһээдэ эблэхэй тоодо ороо хэн. Байгша ондо тээдэр кол-лективээрээ үнээн бүриһөө 2300 килограмм ху наахын тү-лөө оролодоо ябана.

Гэгдээгшэдэй тоодо ороһон гол шалтагшын хэгдээ, нэгдэ-хээр, сагай ууриной то-гууриг хууриһаа болоо. Хо-ёрлөөр, нийтин малай үбэлэ-эрлэхын үедэ үбэ тээхэлдэ дүгдэлһэнээр, үлгээр наймаа-жа болоо. Оройн болзортоо түрэхэдөө, ху шимээс нэмээжэ бирадаггүй ха юм. Юу гэгээ-нэлэ эхэл тула байгаа гэгдээ алдугуй.

Фермын бригадир Даша Иевсич Ухирной томилогдо-һонһоо хойшо коллективтэй ажал хэрэгын найн тээшээ ху-дгөөр 2000 килограмм хил дабаха ху-сэлтэй. Дүршэл багатай, наал эхэ мэрэг-шад шудалжа байһан хүнэй энэ дү-нгө мүүшэ гэгээ.

Хожон район.

Мүнөө абаад харахада, бри-гадаа подрадай гурум үе са-гаймнай эрилтэдэ тааралдахаа болжио байна. Тусхайлаб, ажалшэ эхмхлэхэй үшөө нэ-гэ гурум — арандэ подра-даа бол нэбтэрүүлгэ гэгээ мүн-өө сагай эрилтэ болоод бай-на. Нэн түрүүлэн даалгалаа газараа наймаа харуулажа, элдүүлгээ, тогтууртай байн ургаса абахын тула арандэ подрадай бригадануудта удаан болзороор үгэхэ хэрэгтэй. Арандэ подрадай бригада-нуудта газарынь удаан бол-зороор даалгажа үгэхэдэманай

Түрүүлгшэ жэлдэ ажалла-һан бригадын гэгдүү шэнэ гу-римай аша тухы наймаар ойл-годоо абаа. Тодорхойлол, ме-ханизаторнууд нара бүхэндэ урид абаһан мүнэгнөө гадуур эсээд дүнгөөр нэмэлтэ түмбэ-ри абаха байһанаа этигээгүй

гүм нэбтэрүүлгэ тухай бо-домжолдогшөгүй хэмдэ. Тээд бригадын-таран ажалшынэй бригадын гэгдүү ажалла под-радай гуриаар эхмхлэхэлгээ хо-шхо ороһото ургамалууд-дэй ургасыг эрдэ дээшлүүлгээ. Тодорхойлол, 1979 онһоо хой-шо ажалшынэй эгсэ наймаа эхлээ туршдаа гэгдээтэй. 6-9 центнер таргэ гэгэ гү, али рай-он соого эгээл багээр ургаса хуураадаг хэн. Бүхэдөө суглуу-мэй амбарлалын 7-9 мянган центнер ороһонхой үрлээ хү-рэгдөө арай хүрээдэ байгаа. Тимжээ малай тээхэлдэ ажа-шье таран хүртээдэггүй гэгэ гү, али адууна малайннай ашаг шэмэ ахир бага байһан юм.

Эзэгүй мэтэ эрхигдэн адал-һан таралганайнэй поли бур-гатай нотоһонд дарагдажа, сөө-обордосы барилтаадаагүй бэлэй. Тимжээ сээр паар га-жэ хажалдһан газарнай ор-хидошонхой байдаг хэн. Эндэ ажалшын механизаторнууд хэ-дэ наймаа хэжээдэ гэгдээ түл-бэрээ абадаг байхадаа, тари-гдһан полиһоо ургасын абаха тухай бодомжолдоггүй хэн. Тобшолбол, хүн бүхэн хэлэн ажаллаара түлбэрээ абада, ур-дгай тухайда наамжана табидаггүй байгаа. Эсээд эхлээ газар та-жэлаа эзлээтэ болоно, эндэ ажал-лаһан хуурууды абаһан урга-сын эрэгтэй урмашуулаа, ту-шаадаһан продукция хэмжээ-гээр гэгэ гү, али хэлэн ажа-лын эсээд дүнгөөр санин түлбэриниэ үгэхэдэ, газар та-ралаһанайнэй продукция эхээр абажа бэлдэхэгдээ байлаа

Мурсыонэй түрүү ээргэдэ

ТҮРҮҮҮЛЭН ЗАНДАА

Мария Очирова арбан долоо наймаа байхадаа гэгээ үдэс түрүү наалиһан абаһан Рэгээ-ма Мухановсэа эхлээ дахжа, түрүүлшээс фермын «богоһон» ажалшын наамтартай. Тэрэ са-һаа хойшо Мария Цыбиновсэа мөл ажалтай хуи заагаа хо-лоһон хүн юм. Үбэлэй янгинаа ма хүйтэндэ, зунай аама ха-луунда, найдаршье болог, ямар нэгэн баяртай ушаршье дайралдаг, фермэ дээрээ эрээ ошоод лэ худалдэ, хэжэ ажа-дан ажаллаа жээжээдгүй бүтээ-хээр эхлээр байһан, мүнөөшье байһаар.

Тон түрүүн фермэ эрээдээ, «Маша туулаһанар худалдэжэ за-халаа хэн, хүнүүдэй хоёр жэл-дэй туршдаа дагуулагдажа, сэхэ-дэй хүнүүдэ тухайлаагүй гүр-тэлэ ажаллаба. Тимжээ наали-һан болоһон наамтартай. Аша-гушаад гаран жэлэй хуугасаа соо ажаллаа түгсөөр худал-дһиндөө, үндэр дүнгүүдэ туй-лоһондэ түрүү наалиһан Улаан-ханаан сохотой Хүндэллэй дэбтэр соо нэрээ бэшүүлгэ эрхээд хүртэһэн.

Би энэ эхлэхэнь найн мэдэ-хэб, Тэрэ ажалбайдал хүнүн заа-хад хуураагүй. Эхэ эхэ хидэ энтэй гүй адуулаагүй ба-саган байһан дээрээд нүхэлд-тээс сүг хамта ху наалиһан фер-мэдэ малша

